

A Berliner Tageblatt Ausztria-Magyarország hadi céljairól

Dr. Lederer Leó, a Berliner Tageblatt külön tudósítója az alábbiakat írja lapjának Bécsből:

— Czernin gróf szerencsésebb volt mint Bethmann-Hollweg, amikor a napokban megállapíthatta, hogy az a formulázás, amelyet Ausztria-Magyarország hadi céljainak adott, a dunai monarchia minden népének és pártjának a helyeslésével találkozott. Némelyek előtt ugyan ez még határozatlannak és árnyékszerűnek tűnhetett fel, de Ausztria-Magyarország békefeltételeinek a körülhatárolásában sem túl nem lépte a közvélemény kívánságait, sem nem maradt azoknak alatta. Czernin gróf hadi céljai azonban elégedetlenséget váltottak ki a birodalmi német sajtó egy részéből. Ha ezek a támadások csak a Czernin-féle politika taktikája ellen irányulnak, nem illetné azokat mélyebb jelentőség. Akadnak Ausztria-Magyarországban is emberek, akik nem osztoznak Czernin gróf azon nézetében, hogy a középonti hatalmak, katonai és gazdasági legyőzhetetlenségük tudatában, a béke gondolatát újból és újból beharmatoztathatják és be is kell azt harasztatniok, hogy annak zsenge csirája el ne asszék. Az alldeutsch szóvivők kritikájából azonban kihangzik más is: a minden anneksziót kiméretlenül kizáró politikával való elégedetlenség. Ezt az elégedetlenséget itt (Bécsben) jogtalanul tartják. Itt azon az állásponton állnak, hogy

Ausztria-Magyarország sem az ő maga, sem a szövetségesei kedvéért nem kergethet imperialisztikus eszméket, sem anneksziós tervek megvalósításán nem működhetik közre.

Mi Ausztria-Magyarország? Ellenségei oly országok konglomerátumának nevezik, a melyek házaság vagy örökösödés révén kerültek a Habsburg-Lotharingen-ház birtokába, oly történelem-politikai alakulat, a mely a nemzetiségi elv korszakában elvesztette létjogosultságát. Az antant vezető államférfiainak egybehangzó kijelentései szerint a dunai monarchia elleni háborújuk e birodalom népeinek a felszabadításáért folyik, mert az őket ma egybefoglaló állami kötelék csak nehéz bilincs ezek számára. Ezért Ausztria-Magyarországot el akarják tüntetni a térképről.

Boncoljuk most Ausztria-Magyarország ellenségeinek a hadi céljait minden fölösleges izgalom nélkül. Vegyük úgy, hogy az Ausztria-Magyarország elleni háborút ne tekintsük az antant részéről már eleve nagyképiuskodásnak és ne töljük az ellenségeink programjában rejtőző anneksziós és imperialisztikus törekvéseket az előtérbe.

Azt meg kell engednünk, hogy a kor áramlatai nem ép kedvezőek a történelem-politikai államalakulatokra és nem tagadható, hogy a huszadik század másképp gondolkodik a nemzetiségi jogokról, mint az a korszak, amelyben a Hegel-féle államjogi eszmék voltak az uralkodók. Ámde mindjárt felvetődik a kérdés, vajon az a nemzetiségi elv, amelyet az antant Ausztria-Magyarországgal szemben alkalmazni akar, megfelel-e valóban az egyes népek szükségleteinek?

Az antant nemzetiségi elve lényegében abban áll, hogy a nemzet és állam fogalma egyenértékű fogalmak.

Ezzel szemben azonban áll be az a tény, amelyet semmiféle világháború meg nem szüntethet, hogy Középeurópának Ausztria-Magyarországnak nevezett részében oly nemzetek élnek, amelyek egymagukban sem arra nem képesek, hogy megéljenek, sem arra, hogy meghaljanak. Egy-egy nép nemzeti és állami szükségletei nem mindig

és nem mindenütt fedik egymást, miként azt, az antant feltételezni látszik. Valamely nemzet nemzeti követeléseinek a kielégítése még nem egyértelmű államiságának a biztosításával és jövőendő fejlődésével. Arról ne is beszéljünk, hogy nyolc-kilenc milliós népek alig lehetnének abban a helyzetben, hogy pénzügyi túlterhelésük nélkül kellően megvédelmezhesék a határaikat. Ausztria-Magyarország népeit még egészen más érdekek is utalják egymásra. Az ő állami szükségleteiket csakis bizonyos politikai hatalommal és nagysággal bíró állam elégítheti ki olyképpen, hogy annak pénzügyi és gazdasági ereje a kulturailag elmaradottnak javára van, oly állam, amelynek ép úgy van szántóföldje, mint szenterülete, de amelynek egyuttal szabad kijárata van a tengerhez. Hogy csak egy példát említsék föl: Ugyan melyik kikötő biztosítsa a cseh ipar számára a vámmentes kivitelt, ha a cseh nemzet egyszer „fel lesz szabadítva”? Ki fog gondoskodni Ausztria-Magyarország földművelést űző és ezért pénzügyileg gyöngébb népeinek kulturális fejlődéséről, ha ezeket a gazdagabb iparú területektől elszakítják?

Amit tehát Ausztria-Magyarország ma véd, az egyáltalán nemcsak az ő történelem-politikai államalakulata, hanem oly népek érdekében harcol, amelyek szükségletét nem volna képes egy-egy külön nemzeti állam kielégíteni. Ezért védi ma Ausztria-Magyarország a határait, ezért harcol a szabad Adriáért. Lehet, hogy népei nemzeti követeléseivel szemben nem volt mindig és teljesen igazságos. De ez nem külső alakulásának, hanem benső megújulásának a kérdése, amely nem oldható meg kívülről és erőszakkal, hanem belülről, az egyes népek megértése által.

A LEGUJABB

Hat százalékos

Hadikölcsön

aláírható eredeti feltételek mellett

50 koronától kezdve

bármely összegben a hivatalos aláíró helyen:

May R. Miksa

bank- és
váltó-üzletében

SZEGEDEN,

a város-
házával szemben.

▽▽

Aláírási ár:

100 koronáért
96 korona.

▽▽

Nagyobb összegű jegyzések meghosszabbítására

80% kölcsönt

nyújtok igen olcsó kamattal mellett.

Szeged áprilisban.

— A közigazgatási bizottság ülése. —

(Saját tudósítónktól.) A közigazgatási bizottság dr. Cicatricis Lajos főispán elnöklésével kedden délután tartotta rendes havi ülését, amelyen Taschler Endre főjegyző bemutatta dr. Turóczy Mihály és dr. Kószó István indítványát, melyben azt kérik, hogy a közigazgatási bizottság a Máv-tól eszközöljön ki egy Szeged—Budapest között közlekedő és délután 1—3 óra között induló személyvonatot. A bizottság ezt el is határozta. Az apróbb ügyek letárgyalása után a jelentésekre került a sor. Először Rack Lipót jegyző a polgármester havi jelentését mutatta be. Dr. Wolff Ferenc tiszti főorvos jelentése szerint áprilisban a ragályos betegségekben csökkenés mutatkozott. Tíz hólyagos himlő-eset fordult elő és pedig az állami gyermekmenhelyen, melyek közül 7 csecsemő, 2 dajka volt. A legmehszelbűnőbb övintézkedésekkel sikerült a ragályt csak az egyik kórteremre lokalizálni, úgy, hogy több eset nem is fordult elő s miután a kétheti inkubációs idő új megbetegedés nélkül telt le, az intézetet a zár alól feloldották. A városban a Gál-utca 10. szám alatt egy csecsemő halt meg hólyagos himlőben s annak ellenére, hogy az eset csak később jutott a főorvos tudomására, a legszigorubb intézkedésekkel sikerült ezt az esetet is teljesen lokalizálni. A népességi mozgalom eredménye a következő volt: Elve született 106 fiú, 108 leány, összesen 114; halva született 2 fiú, 3 leány, összesen 5. Meghalt 117 fiú, 106 leány, összesen 223. A népességi szaporulat mínusz 9, az előző hónapban mínusz 12.

Törös Sándor kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelentette, hogy április havában a múlt év ugyanazon havához képest egyenesadóban 15497.69, hadmentességi díjban 32 korona emelkedés történt. E szerint tehát az említett ágazatok jövedelmezősége a múlt év ugyanezen havi eredményéhez képest 15529.69 koronával kedvezőbb, jövedelemadóban 23547.97 koronával kevesebb. Áprilisban előírtak egyenesadóban 10760.54, orsz. betegápolási pótdobban 97.94 koronát. Tárgyváltozás címén töröltek egyenesadóban 10649.54, orsz. betegápolási pótdobban 387 koronát, behajthatatlanság címén töröltek egyenesadóban 1544.10, orsz. betegápolási pótdobban 47.85 koronát. Végül két szegedi lakos részére 748.38 korona adóhátralék erejéig engedélyeztek fizetési halasztást vagy havi részletfizetést.

Faur Kornél műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal főnöke jelenti, hogy a városi védekezés folytatja a budapest-szegedi állami közúthoz szorított Fehértó árhullámai-tól súlyosan megrongált budapest-szegedi állami közut megvédése és a rongálások helyreállítása folyamatban van. E munkálatokat azonban hátráltatja, hogy az általa e célra kért ígás és kézi közérő eddig nem rendelkezett ki. Újból kéri tehát, hogy a szükséges 20 ígás és 50 kézi napszámából álló, esetleg katonai közérő egy hétre rendelkezésre bocsátassék. A bizottság e javaslat elfogadásával felkérte a polgármestert a kért közérő kieszközlésére.

Harsányi Elemér kir. vezető ügyész jelentette, hogy a kir. törvényszék fogházában rend és tisztaság van, az élelmezés ellen kifogást nem tettek, a fegyverem kifogástalan, szökési eset nem fordult elő.

Jánossy Gyula tanfelügyelő normális iskolai állapotokról számolt be. Jelentette, hogy a kultuszminiszter egyes tanyai iskolákhoz tanerőket nevezett ki és valószínű, hogy megvalósítja azt az iskolaprogrammot, mely a tanya kulturálására nagy hatással lesz. Ezután arról szólt, hogy a tanulók mint vették ki részüket a társadalmi munkából, végül a szabadoktatási egyesület működéséről tett jelentést.

Alexander Lajos főállatorvos jelentette,